Ч. 279 Пятниця 12 (24) грудня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лише франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Дальша діяльність „Славяньского хр.-народ. Союза". — Reichswehr о урядничо-ерархічній системі. — Нїмецка надія і ческе запрєчене. — Закрите сесиї спільних Делегаций. — Ще про подїл Хіни.)

Зміна мінїстерства і безвиглядність парляментарних відносин в Австриї спонукали парляментарну комісию Славяньского Союза, застановити ся над способом зреалізованя дальших домагань, поставлених попередному правительству. Дня 10 с м. явила ся парляментарна комісия Славяньского Союза у мінїстра судівництва Рубера і обговорила з ним потреби і домаганя Русинів, Словінців і Хорватів входячі в ресорт сего мінїстерства, а слїдуючого дня 11 с. м. Барвіньский, др Булят, Банкіні, др. Ґреґорец, др. Лягінія, др. Шустершіч і др. Ферянчич мали цїлогодинну конференцию з мінїстром-президентом Гавчом. За обопільною згодою справи обговорені на конференциї признано довірочними і задля того усувають ся они з під дневникарскої дискусиї. То однак певно, що мінїстер-президент Гавч акцентував всї домаганя поставлені парляментарною комісиєю Славяньского Союза попередному правительству яко свої, признав їх оправданими і актуальними і заявив, що возьме ся до їх зреалізованя. Деякі з тих домагань вимагають парляментарного трактованя, однак коли б парляментарні відносини стали й на дальше неможливими, подбає теперішне правительство перевести їх адміністративною дорогою. Окрім того прирік мінїстер президент обговорити справи піднесені парляментарною комісиєю Славяньского Союза з иньшими мінїстрами відповідно до того, до якого они ресорту належать. При найблизшій нагодї парляментарна комісия Славяньского Союза відбуде конференцию з мінїстром просьвіти ґр. Лятуром.

Конференция парляментарної комісиї Славяньского Союза не пересуджує ще однак в нїчім полїтичного становища тогож до теперішного правительства. Єсть она лише доказом, що Славяньский Союз так, як не має ще підстави відносити ся з довірєм до нового правительства, так само не має ще причини до недовіря і полїтичне становище Славяньского Союза буде залежати від поступків нового правительства супротив народностий заступлених в Славяньскім Союзї, як і супротив парляментарної більшости.

Віденьска Reichswehr каже, що правительство мусить прилагодити ся і на случай довшої безпарляментарної ери а найновійші переміщеня і переміни у висших місцях адміністрациї можна уважати по части підготовленєм до сеї нової системи. Нове правительство не хоче звертати ся анї в право, анї в лїво, а руководити ся лиш службовою присягою. Згадана ґазета каже дальше, що висші посади державні не будуть нагородою за добре полїтичне поведенє, за перехід з опозициї до більшости, а парляментаристи не будуть тепер могли на такі визначеня числити: краєвим президентом може лише зістати віцепрезидент намістництва, а віцепрезидентом знов давнїйший радник двору, а радником двору — секцийний радник і так дальше. Яко доказ сеї нової системи наводить Reichswehr іменоване бар. Лєбля мінїстром для Галичини, австрийского урядника. Однак, щоби та система була успішна, бажає Reichswehr для неї тривалости, але й сама сумнїває ся, чи парляментаристи усвоять ся з сею новою реформою, що найвисші посади державні позаміщувано заводовими урядниками Наколиб полїтичні сторонництва дійшли знов до керми, мусїла би та нова система уступити, а знамениті урядники, що десятьками лїт успішно служили державі, мусїли би уступати з передових місць амбітним полїтикам. Держава мусїла би втратити не лише мінїстрів і намістників, але й віцепрезидентів намістництва, секцийних шефів і радників двору Таку втрату уважає Rsichswehr подвійною шкодою для держави і робить собі надію, що нова урядничо-єрархічна система буде довго тривалою інституциєю, а поруку тривалости добачає в знаменитих прикметах єї репрезентантів.

N. fr. Presse пустила чутку, мов би то в кругах ческих делеґатів розійшла ся вість, що правительство ще перед зборами ческого сойму видасть нові розпорядженя язикові, котрі змінять постанови дотеперішних розпоряджень що-до язика в урядах і судах. Зміна та покаже ся в тім, що замість постанови, щоби урядники в цїлім краю знали оба язики краєві, край буде поділений на три округи язикові іменно: на чисто нїмецкий, чисто ческий і мішаний. Відповідно до того буде установлена і кваліфікация урядників що-до язика. Після згаданої ґазети має та зміна настати в порозумінню з Че-

---

42)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Генрі слухав здивований, сих гірких і пристрастних слів, бо знав Бірча доси лиш яко чоловіка спокійного і рівнодушного. Оба, видко, забули в хвили роздразненя на небезпечність, яка їм грозить.

— Як то? Хиба-ж Ви були вже так близькими смерти?

— Або хиба вже від трох лїт не гонять за мною як за диким зьвірем? — Ба, одного разу поставили мене були вже таки під саму шибеницю, і мене лиш то уратувало, що їх наполохало королївске войско. Як би було лиш чверть години пізнїйше прийшло, було би вже по мені. Я стояв вже посеред сих лютих людий, а жінки та дїти збігли ся дивити ся на мене, та показували на мене пальцями як би на яку потвору. Я хотїв Богови помолити ся, але мене так стали ганьбити послїдними словами, що я не міг моїх гадок позбирати до купи, а коли я розглянув ся по цїлій сїй великій товпі, то не побачив анї одної людини, котра би мала якесь чувство для мене! Всї кляли менї, як тому нужденникови, що зрадив свою вітчину і продав єї Ой, була то страшна хвиля, капітане Вартон, така, якої Ви ще нїколи не зазнали. — Ви — Ви маєте приятелїв, свояків, що мають серце для Вас, що з Вами відчувають; а я не мав нїкого, хто би мене був пожалував, хто би мене був потїшив та піддержав на дусї. Здавало ся, як би Бог мене опустив а він так само!

— Як Ви можете так говорити, Герве, і сумнївати ся о милосердию Божім?

— Нї, Бог свого слугу нїколи не опускає! — відповів Бірч в покорі.

— А кого-ж Ви маєте на думцї?

— Похатник випростував ся на сїдлї, а огонь, який на хвильку засьвітив ся в его очах, потах і він крізь ніс відозвав ся якби до якого мурина:

— В небі, мій брате, нема ріжницї, хто якої барви, длятого старай ся о свою несмертельну душу та не забувай, що колись будеш мусїв здати справу! — Відтак сказав він тихійшим голосом: То вже послїдна варта, що близько гостинця; але не оглядайте ся коли Вам житє миле!

За хвильку пізнїйше спитав капітан:

— А що видите Герве?

— Щось, що не віщує нїчого доброго — відповів той нїби сьвященик, глянувши лише що дуже недовірчиво в сторону хати поза собою. — Скиньте свою маску і перуку, треба Вам буде зараз зібрати до купи всї свої змисли! Перед нами не виджу нїчого, чого би нам боятв ся — але тоті людиска поза нами, готові зробити на нас страшну обляву.

— Ну, нехай! — сказав капітан, скидаючи з себе своє перебранє — то будемо користати з часу, о скілько зможемо! До лїса що найбільше чверть милї, а в нїм будемо могли сховати ся. Чому-ж не їдемо туди навпростець?

— Будьте тихо, їх вже заалярмовано, але не посїдають скорше на конї, аж знайде ся якись официр. — Ба, он вже й він та іде до стайнї — з десяток їх сїло вже на конї, а офіцир підтягає ще попруги — тепер вже й він на кони — їдьте-ж за мною, капітане Вартон, бо розходить ся о Ваше житє — а не лишайте ся мене, бо скоро лишите ся, то пропадете!

Дальшого завізваня вже не було потреба. Ледви що Герве на своїм кони пустив ся ґальопом, як вже й капітан Вартон зробив то само, підганяючи свою шкапу з цїлої сили. Але Бірчів кінь був лїпший і хоч не видержав би з драґоньскими кіньми, то все-таки гнав лїпше, як малий коник, що нїби то ніс на собі Цезара Томзона.

За кілька хвиль побачив капітан, що его товариш лишив его далеко позаду, а коли зі страхом оглянув ся поза себе, переконав ся, що ворог борзо его доганяє.

Ледви що Герве побачив, що капітан, котрого він взяв в свою опіку, прилишив ся далеко позаду, як зараз спинив коня і підождав на Вартона, котрий тепер їхав побіч него.

Капелюх і перука спали були похатникови з голови, коли він так гнав конем. Драґони, що гнали ся за ним, побачили то і з радости наробили великого крику.

— Чи не лїпше булоби, щоби ми злїзли — сказав Генрі — та пустились по через поля? — Отсей пліт здержить наших гонителїв.

— Тою дорогою добіжимо хиба до шибеницї — відповів на то похатник. — Они їдуть далеко скорше як ми, а про такий пліт булоби їм так байдуже, як нам про яку лату. Але

хами, але правительство каже, що не хоче видати ніякої постанови і без порозуміня з Німцями.

На сю надію Німців відповіли молодоческі посли слідуючим комунікатом: „Вість подана N. fr. Press-ою, мовби правительство задумувало перед сесиєю ческого сойму змінити розпорядженя язикові і мов би на то вже згодили ся ческі посли — єсть о скілько то відносить ся до згоди ческих послів, зовсім неправдиво. Чеські посли витревають в резолюциї ухвалений в Празі дня 19 с. м.

Вчера відбуло ся повне засїданє австрийскої Делеґациї, на котрім ухвалено внесеня референта комісиї буджетової Думби. Думба зазначив при сїй нагоді, що єсть то перший раз від часу, коли істнує угода, що Корона означує квоту спільних видатків. Промавляло кількох бесїдників, а межи ними і Герольд, котрий доказував, що мир в Чехії можна буде завести лиш на основі взаїмного порозуміня і ушанованя прав народних. Молодочехи будуть уміли перешкодити тому, щоби правительство не забезпечило собі переведеня угоди з Угорщиною коштом Чехів і їх прав. — Мінїстер ґр. Голуховский подякував відтак делеґатам іменем цїсаря за їх повну пожертвованя працю а в імени мінїстерства справ заграничних за оказанє довіре і прихильність. Ґр. Дідушицкий подякував президентови за провід а президент подякувавши за признанє закрив сесию Делеґаций трикратним окликом в честь Є. Вел. Цїсаря.

Тепер і нїмецка праса виступає рішучо против того, мов би занятє Нїмцями заливу Кіао-Чу а російскою фльотою Порту Артура мало бути початком подїлу Хіни. Nordd Allg. Ztg. зазначує, що коли по занятю Анґлїйцями міста Гонґконґ а Французами значної части полудневих хіньских посїлостий хіньска держава не розпала ся, то нема обави, щоби то тепер стало ся. Köln. Ztg. доказує знову, що державам европейским розходить ся лиш о культурні інтереси в Хінї, а у відносинах межи великими державами і Хіною прийде мабуть до такого порозуміня, до якого прийшло з Туреччиною в справі всхідній.

Новинки.

Львів дня 23-го грудня 1897.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надав ордер зелїзної корони третої кляси Клим. Торосевичеви, маршалкови повітовому в Камінцї струмиловій, а хрест кавалерский ордеру Франц Йосифа рахунковому радникови Дирекциї скарбу Володим. Ганкевичеви.

— **Іменованя.** Др. Йосиф Мучковский, провізоричний секретар львівскої прокураториї скарбу іменований дїйстним секретарем.

— **Ц. к. Дирекция почт і телєґрафів** оповіщує: На основі розпорядженя Високого ц. к. Мінїстерства Торговлї з дня 18 падолиста 1897 ч. 64297 полишає ся сторонам до волї, покласти правильно приписану нїмецку напись „Correspondenzkarte“ на картах кореспонденцийних, видаваних приватним накладом, перед або по відповіднім заголовку в иншім язицї краєвім.

— **З епархії станиславівскої.** Рукоположені в пресвитери: Ів. Березовский, Мат. Велигорский, Мих. Дейницкий, Ник. Кейван, Йос. Раковский, Тад. Рогошевский, Вас. Сосновский, Мих. Струминьский, Апол. Сімович і Йос. Фльорчук. — До львівскої духовної семинариї приняті: Мих. Вучко на І-ий рік і Ал. Верганoвский на ІІІ-ий рік богословія.

— **Реколекциї для сьвящеників** відбудуть ся від дня 27-го до 31-го грудня с. р. в Зарваници коло Вишнївчика під проводом оо. Василиян. Перша наука буде в понедїлок дня 27-го вечером, а закінчить спільне причастіє 31-го грудня.

— **Нові стемплї.** Краєва Дирекция скарбу у Відни повідомила тамошну торговельно-промислову палату, що з днем 1-го сїчня 1898 р входять в житє нові стемплї, котрих вартість буде вже означена в короновій валютї. Ті стемплї виготовлені на тонкім, прозрачнім папері, котрий дуже піддає ся хемічним впливам і тому треба буде з новими стемплями осторожнїйше обходити ся як з давними. Вкінци каже Дирекция скарбу, що нових стемплів не можна буде сильно звогчувати, бо они легко ушкоджують ся.

— **З руского театру.** Перед виїздом театру з Бережан до Львова, видїл „Рускої Бесїди“ перенян театр знов у власний заряд з днем 15-го грудня с. р. Театральна трупа прибула вже до Львова. Перше представленє відбуде ся нинї, в четвер, дня 23-го грудня в сали Клюбу почтового (давнїйше „Frohsinn-у). Відограна буде конкурсова штука „Нахмарило“. Білети можна дістати за дня в „Рускій Бесїдї“, а від години 6 вечером при касї театральній.

— **Видїл філії „Просьвіти“** в Стрию пригадує своїм членам, що послїдні вечерницї в сегорічній Пилипівцї відбудуть ся сеї недїлї, 26-го грудня.

— **Погиб між ваґонами** на двірци станиславівскім оногди маґазинер Шіллер, що хотїв показати робітникови, як має спрягати вози. Ваґони так сильно его здавили, що погиб на місци. Шіллер лишив жінку і двоє дїтий.

— **В справі „Підгірскої спілки“** в Станиславові пишуть: Дня 16 с. м. відбули ся в присутности ц. к. нотаря конституюючі збори, на котрих вибрано управляючу раду і головний комітет контрольний. До ради управляючої вибрані: др. М. Бучиньский адвокат, Юстин Малецкий властитель села Лядске шляхотске, Кароль Підляшецкий ц. к. радник суду, о. Йосиф Домбчевский парох з Викторова, о. Андрій Пеленьский парох з Княгинич, о. Ів. Порайко катихит учит. семинариї, Мих. Мазурик начальник почти ф., др. М. Коцюба професор учит. семинариї, о. Савин Кисілевский парох з Чорнолозець і Теодор Стахевич купець, а на заступників: Іґн. Пологнюк управитель гору катедрального, Іван Келебай директор банку і Петро Боднарчук властитель реальностий в Калуши. До головного комітету контрольного вибрані: Іван Дольницкий ц. к. начальник маґазинів, Марк. Кушнїр начальник „Народної Торговлї“ і Никола Мороз професор учит. семинариї. При тім на тих зборах, при ухвалюваню статута запала дуже важна ухвала. Товариство буде називати ся: „Підгірска спілка для торговлї безрогами і худобою рогатою“. Отже розширено круг дїланя так, щоби товариство могло торгувати худобою рогатою і мясом (основувати ятки). Но та послїдна чинність стояти буде на другім пляні.

— **Пригода на зелїзничій стациї в Бориничах.** Львівска Дирекция ц. к. зелїзниць державних оповіщує під днем 21 с. м.: Після донесеня ц. к. Дирекциї зі Станиславова лучила ся д. 21 с. м. на стациї Бориничі така пригода: Товаровий поїзд ч. 373, їдучий від Львова, мав там розминути ся з тягаровим поїздом ч. 372, їдучим від Станиславова. Позаяк той другий поїзд опіз-

---

лїс вже недалеко, а поза корчами розходить ся дорога, може они поїдуть не тою, що ми, а ми будемо могли зискати на часї

Сподом гори тягнули ся густі хащі та корчі, в котрих оба втікачі хотїли сховати ся.

Коли доїхали до згаданого роздорожа, пустив ся був похатник на лїво, але відтак станув на хвильку і взяв ся опісля на право стежкою, котрою треба було брати ся стрімко в гору. То їх уратувало. Драґони їхали слїдом за ними, аж до того місця, де втікачі пустились стежкою. Звідси пігнали ся дальше.

Генрі і похатник чули, як они викрикували і говорили, але коли їх помучені і задихані конї лїзли на гору, капітан сказав знову, щоби они лишили конї а самі сховали ся в корчі.

— Ще нї, ще нї! — сказав на то Бірч тихо. — Мусимо насамперед виїхати на вершок. За кілька минут так і стало ся. Оба злїзли з коний, а Генрі в тій хвили щез в корчах. Герве лишив ся ще лиш на малу хвильку, щоби вдарити конї кілька разів і зізнати з другого боку в долину, а відтак і сам пішов за Генрі'м в корчі.

Ледви що сховали ся, як один драґон лиш на кілька кроків від них показав ся на стежцї і став перекликати ся з другими:

— Видко їх конї онтам на закрутї.

— То гоніть так скорше, гоніть і дайте пардон хиба лиш Анґлїйцеви а похатника зарубайте на місци!

— Генрі почув, як похатник вхопив его рукою мовби клїщами, відтак було чути, як кільканайцять драґонів переїхало попри них, а похатник сказав тогди:

— Кождий крок, який зробимо, то наш зиск, бо они їдуть в долину, а ми полїземо в гору. Ходїть!

— А як они підуть за нами? Або може схотять перешукати цїлу гору? Не забувайте на то, що они мають так само піхоту, як і кавалерию, а на всякий случай можемо тут згинути з голоду.

— Не журіть ся тим, капітане! Заведу Вас в таке місце, до нїхто в сьвітї не пішов би за нами. Дивіть ся, сонце вже западає, а місяць зійде аж за дві години; не знати кому хотїло би ся шукати за нами серед темної падолистової ночи поміж сими скалами і дебрами?

— Чуєте? — відозвав ся Генрі — драґони перекликують ся, вже спостерегли ся, що нас нема!

— Ходїть на вершок сеї скали, звідтам можете їх побачити — сказав похатник і сїв собі спокійно, щоби відпочити. — Та й в самім дїлї, вже нас видять! А дивіть ся, показують сюди своїми шаблями. От — ще й якийсь стрілив з пістолєта, лиш біда, що то за далеко!

Пустять ся зараз за нами! — відозвав ся Генрі — ходїть звідси!

— Їм то й не при думцї — відповів похатник. — Та що би й вдїяли тут в своїх тяжких кавалерийних чоботах з острогами, та з своїми довгими шаблями! Нї, нї, они вернуть ся та пішлють нам на карк свою піхоту, але на конях годї перебирати ся вузкими улазами. Ходїть, ідїть за мною капітане. Маємо ще трудний марш перед собою, але за то будемо безпечні.

Оба встали і незадовго щезли поза скалами і дебрами гори.

Здогад похатника показав ся оправданим. Мазон і его люди пігнали ся долї горою і незадовго побачили конї втікачів без їздців. Задержали ся на якийсь час і шукали стежки в лїсї, котрою могли би кіньми пігнати за втікачами, коли один з них побачив їх на вершку гори.

— Втекли нам! — замуркотів Мазон — а нам сором! Вашінґтон вже певно нїколи не здасть на нас шпигунів, коли дамо їм втечи. А той Анґлїєць сидить онтам та дивить ся спокійно на нас; менї здає ся, як би він ще насьмівав ся з нас. Ну, ну, сиди собі там вигідно, то тобі певно лїпше подобає ся, як баламкати у воздусї. Але ти ще не на західнім березї Гарлему і я дам ще твоїм ногам досить роботи, заким ти, пане Генрі, будеш міг розповідати, що ти у нас видїв, хиба що я не був би вояком!

— Чи стріляти? — спитав один з его людий.

— Можете, коли хочете наполошити ті птицї; побачимо, чи можуть ще лїтати.

Вояк той стрілив з пістолєта, а Мазон говорив дальше:

— Тоті злодюги ще сьміють ся з нас, — їдьмо домів, треба піхоту заалярмувати.

Драґони поїхали за своїм офіциром, а коли вноь станули на своїм місцї, вже було добре змеркло ся. Мазон радив ся тепер з позбігавшими ся офіцирами, що робити.

Панна Пейтон і Францес підслухували уважно ту нараду з вікна від своєї комнати.

— Щось треба робити, і то борзо! — сказав командант полку піхоти.

— Треба перешукати цїлий лїс — радило кількох драґонів — а заким ще розвиднить ся, будемо їх мати в своїх руках!

— Поволи, поволи, мої панове! — сказав на то полковник — нема такого, що по ночи вилїз би на ті гори, хиба, що знав би докладно всї улази. Нам взагалї може лиш кавалерия помогти, а я не гадаю, щоби поручник Мазон схотїв взяти ся до чого без відомости свого команданта, майора Денвуді.

— Таки й не возьму ся до нічого, хиба що Ви би взяли одвічальність на себе! — сказав Мазон — але майор Денвуді верне за дві години, але коли будемо пильнувати дороги межи обома ріками, та й людем по селах обіцяємо нагороду, то певно дістанемо втікачів знову в свої руки.

вив ся, то начальник стациї поручив виконати вишибоване возів з поїзду ч. 373, і в тій цїли уставлено щит остерігаючий на заборонений в'їзд. Мимо сего сиґналу в'їхав поїзд ч. 372 до стациї перед сподїваним часом, на зворотници зударив ся з ґрупою пересуваних возів, в наслїдок чого два вози трохи ушкоджено. З людий нїхто не ушкоджений. Рух поїздів не зазнав перешкоди. Против виновних заряджено доходженє.

— Процес тенора з дирекциєю театру. Тенор будапештеньскої королївскої опери, Брулїк, не міг в своїм часї виступити на сценї по причинї хороби. На своє оправданє представив сьвідоцтво лїкарске. Але дирекция не увзглядннла того оправданя, засудила Брулїка на 1500 зр. кари і під покривкою, що сьвіпак зломив контракт, зараз его відправила. Брулїк вніс жалобу до суду, а трибунал орік, що то дирекция опери зірвала контракт, і засудив еї проте на заплачене Брулїкови 10.000 зр. відшкодованя.

— Професор — розбійником Перед судом в Солуни рішено цїкаву справу. Минувшого лїта професор болгарскої школи реальної в Кепрілі, Йордан, устроїв із своїми учениками ботанїчну прогульку. В часї тої прогулки, на ґімназистів напала розбійнича шайка, котра увела одного з хлопців, сина найбогатшого купця з Кепруілї, і не віддала его родичам, поки не о ержала високого окупу. Однакож опісля, коли розбійничу шайку зловлено, показало ся, що проф. Йврдан був спільником розбійників і що умисно длятого випровадив хлопців за місто, щоби видати їх в руки опришків. Суд узнав вину несовістного педагога і засудив его на 5 лїт вязницї. Спільників „пана" професора засуджено на 2 до 3 лїт вязницї.

— Дивна причина самоубийства. Перед кількома днями відбувала ся в Парижи розправа против кількох низших урядників мінїстериальних, котрі допускали ся обманьств, продаючи за дорогі гроші відзначеня академичні, т. зв. „пальми", котрі у Франциї надають ся ученим за заслуги на поли науки і котрі о много лекше можна одержати як відзначене почетної леґії. Отже з тим процесом стоїть в звязи самоубийство Кароля Жоана, професора лїцея в Каен. Він полишив такий лист: „Пане комісарю! Як раз перечитав я процес о обманьства з академичними пальмами і та справа цїлком мене прибила Сорок лїт трудив ся я при лїцею в Каен і аж по побореню великих перепон і трудів удалось менї одержати академічне відзначенє і стати офіцером академії і публичної науки. Тепер же я на жаль побачив, що відзначеня, які я ношу, не мають нїякої вартости, бо з ними допускають ся обманьств і богато людий, що не мають до того нї найменшого права, носить їх і величає ся ними публично. Відбираю собі житє, бо не хочу довше жити в такім здеморалїзованім столїтю".

— Альфонс Доде, один з найзнаменитших повістеписателїв і драматурґів францускнх, помер нагло — як ми то коротко згадували — дня 16 грудня с. р. в Парижи. Помер на удар серця, в хвили коли веселий і свобідний сидів враз з родиною при вечери. Уродив ся він в р. 1840 в Нім і походив з родини, котра взагалї заслугує на назву лїтератів. Брат его Ернест писав також голосні повісти, був редактором одного дневника і вславив ся яко історик. Жінка Альфонса видала кілька повістий. Вкінци син померлого писателя почав також звертати на себе увагу в француским дневникарстві. — Початок кариєри Альфонса Додета був подібним до діїв житя богато славних писателїв Франциї. Яко 17-лїтний молодець прибув він без гроша в кишени до Парижа і запряг ся до працї лїтературної. Написав невдовзї томик поезий п. з. „Les amoureuses", котрі дочекали ся в короткім часї сїмох видань. Зіставши секретарем князя Морнї, котрого пізнїйше описав в повісти „Набоб" яко кн. Мора, через відбуті з ним подорожи доповнив своє образованє, а вернувши до Парижа кількома сценичними штуками і оповіданями здобув собі відразу славу. А вже ж найбільший розголос позискав собі Доде повістями: „Сафо", „Фромонт і Ріслер" і „Безсмертний". В тій послїдній повісти висьміває автор неуцтво і умислове ограниченє „безсмертних" членів француской Академії, до котрої він сам нїколи не хотїв належати. Побіч наведених повістий Альфонса Додета голосні також: „Той Малий", „Королї на вигнаню", „Рожа і Нінетта", „Мала парафія", а незвичайно популярні є „Пригоди Тартаріна з Тараскону". Декотрі з них переробив автор также на штуки драматичні. — Альфонс Доде не належить цїлком до школи натуралїстичної француских писателїв того рода як Золя. Вибирав собі завсїгди стежки лише цьвітисті і барвні. Звідти походить дивна мелодийність его язика, поваб в оповіданю і незвичайна легкість мальованя в словах. Вникав в душу людску і відтворював лише чувства мягкі і ніжні, полишаючи осторожно всьо жорстоке і брутальне. В тім лежить его сила, а заразом і слабість его. Не мав сили взносити до вершин людскої мисли, але з'умів промовити до людских серць і собі їх позискати. Мимо то в лїтературі занимає тревале і поважне становиско побіч Золї, Мопасанта і Буржета. На руский язик перекладено доси три повісти Додета: „Фромонт і Ріслер", „Набоб" і „Королї на вигнаню".

Господарство, промисл і торговля.

— Дирекция ц. к. зелїзниць державних оповіщує: „Північно-нїмецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною. — З днем 1 сїчня 1898 увійде в житє нова тарифа часть II зшитка 2.

Всхідно-північно-західний-австрійский звязок зелїзничий. — З днем 1 сїчня 1898 увійде в житє нова тарифа часть II, зшитка 6 (Цїни одиничні за перевіз поодиноких артикулів).

З днем 1 грудня с. р. перемінено стациї Берншляґ і Ґросс-Ґльоґніц зелїзницї льокальної Шварценав-Цветль на перестанки для набору товарів. — Експедиция осіб, пакунків, посилок поспішних і товарів дрібних не підлягає нїякому обмеженю".

Австро-угорско-баварский звязок зелїзничий. — З днем 1 сїчня 1898 увійде в житє тарифа виїмкова для перевозу яєць (з виїмком мурашних) в скринях і бочках.

Телеграми.

Загреб 23 грудня. В процесї о убитє урядників підчас розрухів в Сеницї (в Хорватиї) засуджено із 36 обжалованих 11 за убийство на смерть; 8 за всїлякі злочини на 10 лїт до 10 місяців тяжкої вязницї. Прочих увільнено.

Константинополь 23 грудня. Порта постановила утворити в Женеві ґенеральний консулят, а в порті в Александреттї кілька складів муніциї і провіянту.

Константинополь 23 грудня. В околици міста Вольо (в Тесалії) появили ся ватаги розбишаків, против котрих вислано войско.

Смірна 23 грудня. Землетрясенє в цїлім вілєтї повтаряє ся щораз з більшою силою Шкода дуже значна; згинуло богато людий.

— Гадка добра — сказав на то полковник. — Але треба зараз післати посланця до Денвуді'го, бо инакше буде над рікою так довго сидїти і чекати на Герпера, аж буде вже за пізно, коли сюди верне. Я гадаю однакож, що втїкачі пересидять через ніч на горі.

Вислано зараз куриера до майора, щоби повідомити его о втечи Генрі'го, та завізвати, щоби чим скорше вертав і сам обняв провід погонї.

Коли панна Пейтон і еї сестрінка довідали ся про втечу Генрі'го, самі собі не вірили. Обі так слїпо спустили ся були на успіх заходів Денвуді'го, що поступованє молодого мужчини уважали дуже небезечним.

Коли же ще підслухали розмову офіцирів, то положенє Генрі'го здавало ся їм далеко небезпечнїйшим як перед тим, наколи би его знову зловлено, та аж потерпали о него.

Панна Пейтон старала ся розважати свою сестрінку тим, що втїкачі дістануть ся на нейтральну землю, заким їх ще буде можна здогонити. Неприсутність Денвуді'го здавала ся її бути великої ваги, і та звичайно так спокійна женщина роздумувала тепер над тим, яким би способом можна здержати свого своячка, щоби еї сестрінок за той час міг ще дальше втечи.

Зовсїм иншої гадки була Франсес. Она анї трошка не сумнївала ся о тім, що той чоловік, котрого видїла на горі, був Бірч, і була кріпко о тім переконана, що еї брат не буде дальше втїкати, лиш переночує в тій загадочній хатї.

Франсес і еї тета довго ще радили ся з собою, а відтак старша згодила ся на то, що казала еї сестрінка, обняла еї і поцїлувала еї в холодне еї личко, та пристала на то, щоби она з любови для брата піднялa ся дуже небезпечного і сьмілого кроку.

Глава трийцята.

Ніч була студена і темна, коли Франсес переходила тихцем але легким кроком через малий городець поза хатою. Серце її дуже било ся, коли пустала ся дорогою як на гору, на котрій видїла того чоловіка, що подобав на нохатника.

Ще не було дуже пізно, а пітьма і мрака падолистового вечера були би еї кождої иншої хвилї загнали назад до комнати, але тепер ішла она так скоро дальше, як би готова була перемагати всї перешкоди, та й не станула анї на хвильку, щоби відотхнути, аж уйшла половину дороги.

Поведенє якогось народу супротив своїх женщин дає найлїпший доказ о степени его цивілїзациї, і нема народу, котрий би під сим взглядом мав право бути більше гордим як Американцї.

Франсес не конче побоювала ся дисциплїнованого войска, котре тепер недалеко від дороги засїло до вечері. То були еї земляки і они шанували еї пол — то она знала. Менше мала довіря до легкодушного характеру полудневої кінноти. Длятого коли зачула, що дорогою їдуть якісь конї, зайшла поза корчі, аж переїхала попри ню ведета — бо то она була — не добачивши еї.

Тепер вийшла Франсес знову із своєї криївки, пустилась дальше почерез поля, і аж тепер, в виду темної ночи пристанула на хвильку та подумала о тім, що робить.

Скинула капузу від свого плаща з голови, приперла ся до якогось дерева та дивила ся уважно на вершок гори, цїли еї ходу.

Она підоймала ся понад долину як би величезна піраміда. Еї вершок вкривали хмари, крізь котрі денеде заблисла яка зірка.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом Б. І. Вебера.